APPENDIX VI.

Diary of a Journey to *Lhasa in 1882* *

By Sarat Chandra Das.

༄༅། ཙ་ཧ་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ལ། ཕྲན་ཤ་ར་ཏ་ཙནྡ་དྲ་ས་ལྷ་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་བཞུས་བསྐོར་འགྲོ་སྐབས་ལ། སྐྱབས་རྗེ་བཀྲིན་གསུམ་ལྡན་ཐུགས་འཆང་ † རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས། མི་རྗེ་པ་ལྷའི་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ཆེན་པོར་བཀྲིན་ཟླ་ན་མ་མཆིས་པས་འདི་རྣམས་ལ་ལམ་བར་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་མགོ་འདྲེན་བཞུང་རོགས་བསྐྱངས་པས། ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ནས་ཀྱང་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་འཐོབ་སྟེ་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་གོང་ཟླའི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་རྒྱལ་རྩེར་ཕེབས། དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་ནམ་ཕེབས་ཀྱི་བཀའ་གསལ་རྗེས་སུ་གནང་རྒྱུ་གསུངས་པས། དེའི་བར་ནམ་དུས་ངན་པའི་གངས་རླུང་ཆེན་པོ་རྒྱབ་པར་བརྟེན། ཕྲན་ལ་ཐོན་དུ་ཟླ་ཚམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཙུང་ཞིག་ངན་དུ་སོང་བ་དང་། ཕྲལ་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པ་དང་བཀའ་གསལ་རྗེས་སུ་གནང་རྒྱུ་གསུངས་པས། ཕྲན་ཀྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་བྱུང་ལ། ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་རྩེ་འབྲོང་པོ་བྲང་ནས་སྐུ་ཞབས་ ‡ རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཕྱག་མཛོད་སྐུ་ཞབས་གཉིས་ལྷན་དུ་ཆོས་སྡེར་ཕེབས། དེ་ནས་ཕྱག་མཛོད་སྐུ་ཞབས་ནས་སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོགས་དབུས་སུ་སྤྱན་འདྲེན་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་གཉེན་བསྐུར་མང་འགྱེད་བཟང་པོ་དང་སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོར་བཞེ་སྨོན་སྐྱབས་འཇུག་ཕྱིར་འབུལ་བཟང་པོ་མཛད། དེ་རེ་ཉིན་སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནས་འབྲོང་ཆོས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་རྩེར་རྟེན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྒྱུར་འབུལ་མཛད་རྒྱུའི་ལས་གྲྭ་ཚོགས་པའི་སར་བཟོ་རིགས་པ་རྣམས་ལ་འཚོགས་སྟོན་གྱི་གསོལ་རས་ཟླ་ན་མ་མཆིས་པ་སྩལ་བས་ཕྱག་མཛོད་དྲུང་ཆེན་ལགས་དང་ཞབས་ཞུ་རྣམས་ལ་སྣེལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་། ཕྲན་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་མི་བདེ་བས་དེ་ཉིན་དཀར་སྟོན་ལ་ཡོང་ཚོད་མ་ཐུབ། ཚེས་ཉིད་ ༢༨ ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ནས་སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ལམ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་བཏག་ཞུ་མི་ཐུབ་ཚར་འགྱུར་པས་བྱི་ཕེབས་སུ་ཚེས་ལ་ངེས་པར་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་ ༢༥ བཀའ་གསལ་

---

* རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བང་ག་ལའི་ཆུ་བྲག་ཙ་ཏེ་ག་ཝང་ཟེར་བའི་མ་ཧཱ་ད་རྡེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་གྱི་ས་གནས་པཎ་ཆེན་ན་ར་པའི་ཟླ་མ་པཎ་ཆེན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཧི་སོ་པའི་འབྱུངས་སའི་ཙག་ཀླ་ལ་བཀྲེས་པ་པཎ་ཆུང་ཤྲཱི་ཤ་ར་ཏ་ཙནྡྲ་དས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དཔལ་ལྡན་བོད་ཀྱི་གནས་མཆོག་པོ་ཏ་ལ་དང་བསམ་ཡས་སོགས་ལ་འགྲོ་སྐབས་བྲིས་པའི་ལམ་ཡིག་ཤོར་བུ་འདིར་བཞུགས་སོ།།

† འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་སེང་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུའི་བྱང་ཆུབ (Nāga Bodhi) was born in Varendra Bhûmi.

‡ རྩེ་འབྲོང་པོ་བྲང is རྩེ་པ་འབྲོང་རྩེའི་པོ་བྲང་། the four storeyed lofty castle of Dong-tse. It was the ancestral residence of *Sha-peh* Lonchen Phalha ཞབས་པད་བློན་ཆེན་ཕ་ལྷ་ཚང་།

སྦྲ་ཤར་ཏ་ཙན་དྲའི་ལམ་ཡིག།།

པོར་ཕེབས་པར་ཏེན། དེ་ཕྲལ་ཕྱག་མཛོད་དྲུང་ཆེན་ལགས་ནས་ཕྱིན་གྱི་ལམ་བར་དང་གང་ཕྱིའི་ཏེ་མགོ་ནམས་ཁྲ་བརྟུས་ཀྱི་འདིགས་ཆ་བྱས་ནས། ཕྱན་དང་བྲན་ཀྱི་བློ་པོ་དྲུང་ཆེང་བཀྲས་དང་དཔལ་རྡོར་ལྷམ་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་ནི་རྣོར་རྡོར་འགར་གོང་ཇོ་ལགས་བཅས་ནི་འབྲོང་པོ་བྲང་དུ་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོ་འི་སྐུ་དྲུང་དུ་ཕྱག་འབུལ་ཞུ་བར་བཅར་ཐོག་བྲན་ལ་གསོལ་རས་གསོལ་ཞིབ། ཆུ་ཇག། གསོལ་མར་བཞེས་འབྲས། གསོལ་ཇོག་དངུལ་ཊ་གསུམ་མཇལ་དར། དེ་མཚུངས་དྲུང་ཆེང་བཀྲས་ལ་ཊ་གསུམ་དང་མཇལ་དར། དཔལ་རྡོར་ལ་ཊ་གཉིས་དང་མཇལ་དར་བཅས་གསོལ་རས་སྩལ་ཏེ་ཕྱིན་གྱི་བློ་པོ་གང་དག་དང་གནས་ནམས་བྲལ་མཇལ་གྱིས་མགྱོགས་ཐབས་ཐོག་རྒྱུའི་བཀའ་སློབ་བཟང་པོ་ཡང་ཡང་གནང་། ཆོས་ཉིན་ཕ་རྡོ་སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོ་འི་དྲུང་དུ་བཅར་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཞུ་བར། བདག་
༢༥
ལ་ལམ་བར་སོགས་དང་བགེགས་བར་བྱ་བ་ཡམ་འགྲོ་ཡོང་མིན་གྱི་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པས། སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནས་བསྐྱབས་འཇུག་དང་། གསོལ་རས་སྩལ་ནས་མགྱོགས་པར་ཐོག་ཤོག་བཀའ་ཕེབས་སྲིད། དེ་ནས་ཕྱག་མཛོད་དྲུང་ཆེན་ལགས་ནས་མཇལ་དར་དང་གསོལ་རས་གནང་ཐོག་ཕྱག་འབུལ་ཞུས་ཏེ་ཐོན་པས་ལམ་བར་ལ་མཁར་གསར་ཞིང་གི་ལས་བྱེད་དང་། སྲིད་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཆུ་བན་ཆུས་ཞིངས་པ་སོགས་འཁྱེར་ཡོང་བ་དང་ཐུགས་པས་ཏེན་འབྲེལ་ཀྱང་སྲིད་ཏུ་དགའ་བ་བྱུང་། སྤྱང་ཆུའི་འགྲམ་རྒྱུད་ནས་རྒྱལ་རྩེར་སླེབས། དེ་ནས་མི་རྗེ་ཕ་ལྷའི་དགོན་གཞིས་གོང་རྒྱལ་དགའ་དུ་ལྷ་ལྷམ་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཅར་ནས་བཀའ་སློབ་ཞུས། ལྷ་ལྷམ་སྐུ་ཞབས་ནས་ངེས་ཀྱི་ཕྱག་མཛོད་འདི་པ་ལུས་ནད་ཀྱི་ཟིན་ཏེ། ལོ་མང་པོ་སོང་བས་འདི་ངན་ཐབས་ཀྱི་སྨན་བཅོས་འདྲ་ཡོད་པ་བརྟམས་ནས་དེ་ཉིན་ཉེན་ས་སྔོ་བཞིར་ཡིན་པས་དེར་འགྱུར་པ་ཤོག་ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་བྲན་ནམས་རྗེས་སུ་བརྡད་ནས་ཕྱག་མཛོད་ལགས་སུ་གསོལ་སྨན་ཞུལ། ཕྱག་མཛོད་ལགས་ནས་གསོལ་ཇ་གསོལ་ཇོག་ཐོག་མཇལ་དར་དང་སྨམ་ཀྱི་ཤིག་ཞུགས་གཉིས་བཅས་གནང་བྱུང་བ་དེ་ནམས་རྗེས་སུ་མཇལ་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཕྱིར་འབུལ་ཞུས་ཏེ་ཐོན་པའི་ལམ་བར་གྱི་གཡས་སུ་ནི་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤུང་ལོ་ཙན་ཟེར་བ་དེ་དང་། དེ་ནས་ཤར་དུ་ཕྱིན་པའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་དཀར་བརྒྱུད་ཆོས་འཕེལ་གླིང་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་སྡེ། དེ་ནས་ཤར་དུ་ཕྱིན་པའི་གཡས་སུ་བློ་བྲང་གི་གཞིས་ཁ་གྲ་ཁྲུད། དེའི་བར་གངས་ཆུས་བཅད་པའི་སྐོ་ངོས་ལ་ཕག་རིའི་ལམ་རྐྱེ་ཟིན་རྩམ་ལ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གནས་སྐྱིང་། དེ་ནས་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་ནི་གྲོང་མང་པོ་དང་། ཐོན་དུས་དམག་པས་བྱས་པའི་འཛིང་རག་དང་། གྲོང་ཞིག་རལ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ནས་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་གཡས་སུ་ནི་གྲོང་མང་པོ་སྟོང་བའི་ས་ཞིག་འདུག་པས་དེ་ཕྱིན་དུ་སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་གྲུབ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཕེབས་སྐབས་འདི་ཕྱོན་གྱི་དུས། གཞིས་རྩེ་ཁྲིམ་དང་པོ་ཆགས་ས་དེ་འདི་འདུ་གསུངས། དེ་ནས་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་ལ་ཡང་དགེ་བསྙེན་གསུམ་གྱི་དགོན་པ་དང་། གྲོང་མང་པོ་ཡོད་པའི་བར་ལམ་འཕྲང་ཀྱང་ཙང་ཞིག་ངན་པའི་ཐོག་ཏུ་སྐུ་གདུང་ཟམ་པ་ཐོན་ནས། དེ་ནས་བྲེལ་སྤུས་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་ལྷ་ལྷམ་སྐུ་

ཞབས་དཔོན་འབོར་རྣམས་ཉེ་བའི་ཀན་པོ་ནས་བཞུགས་གྲ་སྒྲིགས་འདུག་པ་རེ་སླ་རྡུང་དུས་སྒྲོད་མཚམས་སུ་སླེབས་ནས་སླ་མདུན་དུ་བཅར། ལྷ་
ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ནས་སྔོ་འདི་པ་ཁམས་མི་གཙང་བ་འདུག་པས་ཇོ་ནུབ་གནས་ཚང་ཡང་བབ་འབྲིལ་ལམ་མ་བྱུང་གསུང་། དེར་རྟེན་ནས་ཕྲན་ལ་
ཡང་གནས་ཚང་ཞིག་འཚོལ་སླབ་ཟླ་པོ་གཉིས་ནས་བྱས་རུང་། མ་བྱུང་བས་ཕྲན་ཀྱང་དེའི་ནུབ་ཏ་ར་འ་ཐོག་འོག་ཏུ་ཉལ་དགོས་བྱུང་བར་
རྟེན་ཐོན་ནས་གཟུགས་ཁམས་མི་བདེ་བའི་ཁར་དེའི་ནུབ་འཁྱགས་སྐྱེན་གྱིས་ནད་གཞི་ཡང་སྐྱར་ཐུག་ཏུ་སོང་། ཆོས་ཉིན་སྔོ་བའི་ནས་ཕྱིན་ ༢༦
པའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་རྫོང་ཡིན་ཟེར་བའི་ཁང་པ་མཐོན་པོ་ཞིག་དང་དེའི་འགྲམ་ཆུ་གཉིས་འཛོམས་གཡས་ཆུ་སྐྱུང་ཆུ་དང་ཉི་རོ་དེའི་ཆུ། དེ་ནས་
ལྷོ་རྒྱུད་ནས་ཕྱིན་པ་རེ་གཡོན་རི་རེ་འདིབས་ལ་ཁ་བོ་དགོན་པ་ཟེར་བ་ཆོས་ལུགས་རྙིང་མ། དེ་ནས་ཕྱིན་པའི་རྭ་ལུང་དུ་སླེབས་ནས་རྭ་སྐྱུང་ཆུའི་
ལུང་ཀན་པོས་བཞུགས་གྲ་སྒྲིགས་འདུག། ཕྲན་དང་ཟླ་པོ་གཉིས་བཅས་ཁང་པའི་ཟུར་གཅིག་ཏུ་བསྡད། དེ་ཉིན་ལམ་བར་ལ་ཁ་བ་དང་
རླུང་ཆེ་བ་དང་། •ས་ཆ་ཡང་ཁ་མཐོ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ནད་གཞི་དེ་ཡང་སྐྱར་ཙ་གྲང་གི་འཁྲུལ་བྱས་ཏེ་ཙུང་གཞི་ཕྱི་བ་བྱུང་། དེ་ནས་ཆོས་ ༢༧
ཉིན་རྭ་ལུང་གི་སྐྱུང་ཆུའི་ལྷོ་རྒྱུད་ནས་ཕྱིན་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་འབྲོག་སྡེ་མང་པོ་དང་། བུམ་ཐང་ཟེར་པའི་གྲོང་གཅིག་འདུག། དེ་ནས
ཁ་རོ་ལའི་ལ་མཚམས་ཟིན་པའི་ཆུའི་གཡས་རྒྱུད་ནས་ཕྱིན་པའི་ཆུ་དེ་ཁར་ནང་ཇུ་ཆུ་ཁ་ཤར་བསྡུས་ལམ་མཆོར་འཛིན། ལྷོ་ནས་རྒྱུག་པའི་
ཆུ་དེ་སྐྱུང་ཆུར་འདྲེས། ཡང་ཁ་རོ་ལའི་གཡས་རྒྱུད་ཕྱིན་པའི་ཕྱོགས་ན་ལྷ་གནོད་སྦྱིན་བང་བ་བཟང་པོ་བཙུགས་པའི་གངས་རི་དང་ཙཛལ།
གངས་རི་དེ་ཡི་ཆུ་ཁག་གཉིས་འདུག་པས། གཅིག་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུག་པའི་དེ་ཡི་མིང་སྐྱུང་ཆུ་དང་། གཅིག་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུག
པའི་མིང་ཁར་ནང་ཇུ་ཆུ་མིང་གོང་ཆུ་གཉིས་འདྲོ།། དེ་ནས་ཕྱིན་པའི་འཛོལ་བ་ཟེར་བའི་གྲོང་གཅིག་འདུད་པ་དེར་གསོལ་ཇ་བཞེང་།
དེ་ནས་ཁར་ནང་ཇུའི་ཆུ་གཡས་རྒྱུད་ནས་ཕྱིན་པའི་ལམ་བར་ལ་སྙིང་ལ་ཟེར་བའི་གྲོང་ཁ་ཤས་ཙམ་འདུག། དེ་ནས་ཕྱིན་པའི་རྣམ་དཀར་
རྩེར་སླེབས་ནས་མཆོད་མཁན་ཟེར་བའི་གྲོང་གཅིག་འདུག་པས་དེར་བཞུགས་སྒྲིགས་དང་། ཕྲན་ཀྱང་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན
དུ་བཅར་ནས་ཐུགས་དགྱེས་པ་རེ་ཞལ་ཤོབ་མང་དག་ཞུས། དེའི་སྐབས་སྒྲོར་རའི་ནང་ལྷ་ཁྱིན་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་བའི་འགྲུལ་པ་འབྲུམ་ནད་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་མི་ཞིག་འདུག། དེ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་མཁན་དགེ་སློང་གཅིག་དང་ལམ་མཉམ་དུ་དེར་སླེབས་འདུག་པས། དེ་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་
ཞབས་ཀྱིས་གཟིགས་པས་ཐུགས་སེམས་ཀྱང་མི་བདེ་བ་བྱུང་བས་དཀོན་མཆོག་རང་གི་ཐུགས་རྗེས་དཔའ་མོ་ཨེ་ཡོང་ངམ་གསུངས། དེ་
ཉིན་ཕྲན་ཀྱང་རྭ་ལུང་ནས་བཟུང་ཏེ་ཆིབས་རག་གི་ཞབས་ཕྱིར་མཉམ་དུ་བཅར་བས་རྟ་རྡྱིལ་འགྲོ་རྒྱུ་རེ་ང་སྐབས་ཀྱི་འཁྲུག་སྐྱེན་དང་། མ་
ཟད་དེའི་ནུབ་མཐའ་ཟན་ཞན་པའི་འཁྱགས་སྐྱེན་དང་། འཁྲུགས་པ་གཉིས་དུས་འཛོམས་ཀྱི་ན་ངར་རྟེན། ཆོས་ཉིན་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ ༢༨
དང་ལྷན་དུ་བཅར་སྟེས་ཡོད་རུང་། ཕྲན་གྱི་ནད་བབ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བས་བཅར་མ་ཐུབ། དེ་ནས་ཟླ་པོ་གཉིས་ནས་གཏན་པོར་ལུང་

ཤྲཱི་ཤ་ར་ཏ་ཙན་དྲའི་ལམ་ཡིག ‖

པ་འདི་ལ་སྨན་པ་དང་ལུང་བརྟག་ཞུ་འདྲ་གནང་མཁན་ཨེ་ཡོད་ཟེར་འདྲི་བས། གནས་པོ་ནས་སྡེ་འདི་ཡི་ནང་ལ་སུ་ཞིག་དེ་འདྲ་མེད་པས། ཡིན་རུང་སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་བཞུགས་པའི་དགོན་པ་ཕ་གིའི་བཅར་ན་དེར་སྨན་བཅོས་དང་རིམ་གྲོ་རོགས་ཕན་པོ་ཡོང་ཏེ། དེང་སྐབས་སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའི་མཇལ་ཁ་འདྲ་ཨེ་ཡོད་མེད་ཤེས། ཡིན་ཀྱང་སྨན་པ་ནན་པ་ཞིག་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཅར་ནས་རྒྱུ་མཚན་དང་གནས་ཚང་སོགས་གསར་པོ་ཞུས་ཟེར་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་ཞབས་ཕྱི་རྣམས་ནས་དེ་རང་བྱུས་ཏེ་ཕེབས་ན། ལྷ་ལྕམ་དང་སྐྱབས་མགོན་གཉིས་སྐུ་ཉེར་སོང་བས་ཕྱག་བྲིས་ཞིག་ཞུས་ཆོག་གསུངས། དེ་ནས་ཞབས་ཕྱི་རྣམས་ནས་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ལ་ཞུས་ནས་སྐྱབས་མགོན་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་ཞུ་ཡིག་གཅིག་གནང་ཏེ་ཡིག་གེ་འདི་ལ་མཐུས་ཚང་ཡོད་པས་སྐྱབས་མགོན་གྱི་སྟེང་དུ་བཅར་ནས་སྐྱབས་འཇུག་གསུང་བརྟག་དང་། གཞན་ཡང་དགོས་བྱེད་ཅི་འདྲ་ཡོད་པ་རྣམས་འཚེར་མེད་ཞུས་ཆོག་པ་ཡོད་པས་ཞུས་ཤིག་གསུང་། དེ་ནས་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་དང་ལྷ་སྲས་བསྲིས་གཞོན་གཉིས་ལྷན་རྒྱས་ནས་ནད་གཞི་ཕྱི་པོ་འདུག་པའི་བླ་པོ་གཉིས་ནས་ཀྱང་བདག་དོན་བདག་ཉིད་ཀྱི་བླ་པོ་ཀུར་ཞག་བྱུས་ཏེ་ནད་པ་དྲག་བརྟན་ལྷ་ཟུན་གཟིམས་ཤག་རང་དུ་ཤོག་ཅེས་གསུང་། དེར་རྟེན་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་དང་ལྷ་སྲས་རྣམས་གཉིས་ཞབས་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་བཀྲིན་ལ་བསམ་ན་ཟུན་ཀྱང་ལྷན་དུ་བཅར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ནས་འཚོད་ཀྱང་། ལུས་སེམས་ཉད་བཞི་དྲག་པོས་བརྡུངས་པས་ལྷན་དུ་བཅར་རྒྱུའི་རི་བ་ཉི་ཟད་སོང་། དེ་ནས་བླ་པོ་གཉིས་དང་བརྟུན་བཞམ་ཞིང་དུ་དཔལ་མྱུས་ཀྱི་ཕྱིན་ནས་ཆོས་སྡེའི་ཚུབ་རྣོའི་འགྲམ་དུ་བསྡད། བླ་བོ་གཅིག་གི་ཞུ་ཡིག་འཁྱེར་ཏེ་ཨམ་ཆི་ལགས་ཙོ་དཔྱོད་ཀྱི་གཟིམས་ཤག་ཏུ་བཅར་ནས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཞུས་པ་དང་། མ་ཟད་བླ་བོ་གཅིག་དང་ཨམ་ཆི་གཞོན་པ་གཉིས་ཐོན་ངོ་ཤེས་རིད་འདུག་པས། ངོ་ཤེས་ཡོད་པར་རྟེན། ཨམ་ཆི་ལགས་ནས་རོགས་རམ་གྱི་སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོར་སྐུ་ཞབས་ལྷ་ལྕམ་ནས་གནང་བའི་ཕྱག་བྲིས་དང་གསུང་བརྟག་གི་ས་བོན་དང་སྐྱབས་རྟེན་ཏཾ་ཀ་དར་བཅས་ཕུལ། དེ་ནས་ཨམ་ཆི་ལགས་ནས་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ཟེར་པའི་ཤག་ཏུ་གནས་ཚང་བཟར་ནས་དེ་ཕྲལ་གསོལ་སྨན་ཐུན་གཅིག་བཏང་ནས་སྨན་ཡོན་ཏཾ་ཀ་དང་དར་བཅས་ཕུལ། དེ་ནས་སྐྱབས་མགོན་ནས་གསུངས་བརྟག་བཀའ་ཕེབས་གནང་ནས་ནད་བབ་ཕྱི་བས་སྒྲོ་ག་སྐྱོན་གྱི་ཉན་ཁ་ཆེ་བས་ཞབས་རིམ་རྣམས་འཕྲུལ་སྒྲུབ་དགོས་རྒྱུ་དང་། གཙོ་ཆེར་བཀྲིས་ལྡན་པོ་ཡོང་བ་དང་། ཕྱག་པར་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ནས་གསུང་བྲིས་སོགས་གནང་བར་དགོས་བྱེད་ཇི་འདྲ་དགོས་པ་རྣམས་འདི་ཁ་ནས་འཚེར་མེད་ཡོང་ཞིག་གསུངས། དེ་ནས་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཇ་མར་གྱི་ཞལ་འདེབས་དང་ཡུང་རྟག་ཏཾ་གཅིག་དང་དར་བཅས་ཕུལ་ནས་ཞབས་བརྟན་ཡང་དག་སྒྲུབས། ཆོས་ཉིད་ཚོགས་ཆེན་དུ་མང་དོད་ཏཾ་སྲང་གང་དང་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལ་རེ་རེར་ཏཾ་མེད་ཁ་རེ་ཕུལ་ནས་ཞབས་
༢༩
བརྟན་རྣམས་རིམ་པར་སྒྲུབས། དེའི་ཉིན་སྐྱབས་མགོན་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་འཇུག་ཕྱིར་ཏཾ་གཉིས་དང་དར་བཅས་ཕུལ་

ཤྲཱི་ཤ་ར་ཏ་ཙན་དྲའི་ལམ་ཡིག ‖

བའི་བཀའ་ལན་དུ་སངས་རྒྱས་འོད་བསྲུང་གི་རིང་བསྲེལ་བྱིན་རླབས་ཆེན་པོ་རེ་རིལ་བུ་གཅིག་གསོལ་རས་གནང་། ཆོས་ཉིད[༣༠]ཚོགས་ཆེན་དུ་ཞལ་འདེབས་ཇ་མར་དང་ཕྱུར་ཏག་ཏཾ་གཅིག ། སྐྱབས་རྟེན་ཏཾ་གཉིས་དང་དར་བཅས་ཕུལ། ཡང་རིང་རིལ་བ་གཅིག་གནང་དེ་ནས་ཨམ་ཆི་ལགས་སུ་སྨན་ཡོན་ཏཾ་སྲང་གང་དང་དར་བཅས་ཕུལ། ཆོས་ཉིད[༡]ཡང་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཞལ་འདེབས་གོང་དང་སྐྱབས་རྟེན་ཏཾ་གཅིག་དང་དར་གཅིག་ཕུལ། ཡང་བྱིན་རྟེན་རིལ་གཅིག་གནང་། ཚེ་གླིང་སྤྲུལ་སྐུར་སྐྱབས་རྟེན་ཏཾ་གསུམ་དང་དར། སྐྱབས་མགོན་ལ་ཚེ་སྒྲུབ་ཇོད་ཏཾ་བཅུ་དང་དར། ཆོས་ཉིད[༢]ཞབས་བརྟན་ཟུར་གསལ་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཆ་གསུམ་རྒྱལ་གསོལ། གསེར་སྐྱེམས་འཆི་བསླུ། སྒྲོ་ག་ཚུ་བསླུ་བཅས་ཀྱི་ཡོན་སློམས་ཏཾ་དགུ་དང་ཞོ་གང་བཅས་སོང་། ཆོས་ཉིད[༣]ཨམ་ཆི་ལགས་ཀྱི་གསོལ་སྨན་གྱི་ཕན་སྐྱེས་རང་མ་བྱུང་བས། ཨམ་ཆི་རྗེ་དྲུང་ལགས་ཀྱི་གསོལ་སྨན་གྱི་ཡང་ཕན་སྐྱེས་མ་བྱུང་། ཆོས་ཉིད[༤]ཚེ་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་ཐུགས་ཆུ་ཕྱུས་ཏེ་བཏང་ཀྱང་དེ་ཡི་ཡང་ཕན་སྐྱེས་མ་བྱུང་། ཆོས་ཉིད[༥]སྐྱབས་མགོན་ལ་སྐྱབས་འཇུག་རྟེན་ཏཾ་ལྔ་དང་དར་བཅས་ཕུལ་ནས་སྨན་པ་འདི་རང་རྟེན་ན་ལེགས་སམ་ཞུས་པས། སྐྱབས་མགོན་ནས་ཕྱི་ཕེབས་སུ་འདི་རང་དུ་བསྡད་ནས་སྨན་པ་གཏུགས་ལུས་རང་བཟང་། ཨམ་ཆི་ལགས་སུ་ཡང་སྐྱུར་སྨན་ཡོན་རྒྱ་ཏཾ་ལྔ་དང་དར་བཅས་ཕུལ་ནས་ཡང་སླར་གསོལ་སྨན་གསར་སྦྱོར་གྱི་གསོལ་རས་ཤུགས་ཇེ་ཆེ་བ་ཞུས། ཆོས་ནས[༦]བཟུང་སྟེ་ཕྲན་བུའི་སྨན་གྱི་ཕན་སྐྱེས་དང་ནད་བབ་ཡང་རོ་ཡང་དུ་སོང་། སྐྱབས་མགོན་ནས་ལྷ་རབ་བྱུང་ན་ཏ་ཕྱག་ཁྱུང་གསུམ་གྱི་དབང་། དེ་མིན་ཏ་མགྲིན་གྱི་དབང་མ་བྱུང་བར་ཐབས་མེད་འདུག་གསུང་། ཡང་སྐྱབས་མགོན་ལ་སྐྱབས་རྟེན་ངན་གསོལ་ཇོད་སློམས་ཏཾ་སྲང་གང་ཕུལ་ནས་ཚེ་མདོ་གཟུང་གི་དབང་ཤུགས་ཇེ་ཆེ་བ་ཞུས། ཚེ་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་དངོས་རིགས་རྩ་ཆེན་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་འབྱུང་བའི་ལན་འདུག་གསུང་། ཆོས་ཉིད[༧]ཨམ་ཆི་ལགས་ནས་ད་སྡོ་ག་སྐྱོན་གྱི་ཉེན་མེད་འདུག་པས། དེ་རིང་ནས་བཟུང་ཁ་གསོས་གཏོང་གསུང་བསམ་ཤིང་དུ་ཤ་གསར་མེད་པས་ནམ་དཀར་རྩེར་མི་ཞིག་བཏང་ནས་ཁ་གསོས་བཏང་། ཆོས་ཉིད[༨]ཚེ་ཏ་གཟུང་གི་དབང་ཞུས་ནས་སྐུ་ཡོན་ཏཾ་བཅུ་ཞམ་པ་དང་དར་བཅས་ཕུལ་ནས་ཡང་སྙིང་ལྷ་ལྡན་དུ་འགྲོ་རྩིས་ཡོད་པས་ཤུགས་སྨོན་སྐྱབས་འཇུག་ཤུགས་ཇེ་ཆེ་བ་ཞུས། སྐྱབས་མགོན་ནས་ཆོས་བར་འདེར་སྤྱོད་པ་བཟང་དེ་ནས་བརྟག་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ཆོག་གསུང་། ཡང་རིང་བསྲེལ་གསུམ་གནང་། ཕྱིན་རང་བའི

༡༤...༡༥

བར་སྡོད་རྩིས་ལ་ཨམ་ཆི་ལགས་ནས་ནད་གཞི་སྐྱོན་བར་མེད་འདུག་པས་འགྲོ་སྐོ་ཆེ་རོགས་ཡིན་པས་སང་ཉིན་སྐྱབས་མགོན་གྱི་བཀའ་བཞིན་ཐད་ན་ཡང་། གནང་ཉིན་ངེས་པར་འགྲོ་རྩིས་བགྱིས་གསུང་། ཆོས་ཉིད[༩]ཐད་ནས་སྐྱབས་མགོན་ལ་ཨམ་ཆི་ལགས་ནས་ནད་གཞིར་བགེགས་སྐྱོན་མི་ཡོང་གསུང་བྱུང་བས། སང་ཉིན་ཕྱིན་ཆོག་པ་ཞུས། སྐྱབས་མགོན་ནས་བྱིན་རྟེན་སྣེ་འཛོམས་དང་། ཕྱག

ཤྲཱི་ཤ་ར་ཏ་ཙན་དྲའི་ལམ་ཡིག།

མདུད་སོགས་གནང་ནས་མར་ལམ་གྱི་དགོས་བྱེད་གང་དགོས་འདི་ནས་ཡོང་ཞིག་མ་ཟད་ཡར་ལམ་ཀྱང་འདིར་ངེས་པར་ཞོག་ཅིག་གསུང་། དེ་ནས་ཨམ་ཆི་ལགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཅར་ནས། སང་ཉིན་ཕྱིན་ཆོག་པ་ཡོད་པས་ལམ་བར་གཏོང་བྱེད་སྣན་ཞིག་གསོལ་རས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞུས། སྐྱབས་མགོན་བཀྲིན་གསུམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེ་ཨ་ཅང་ཆེན་པོའི་བཀྲིན་དང་། སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ། ཨམ་ཆི་རྣམས་བརྩེ འི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་མཐུར་ཏེན། ཕྲན་ཀྱང་ལུས་སྒྲོ་ག་མ་ཟླ་ཙམ་ནས་ཆོས་ཉིན་ལྷ་ལྡན་དུ་ཐོན་པའི་ལམ་མཚོའི་ནུབ་རྒྱུད་ཕྱིན་ནས་རྣམ་དཀར་རྩེ། དེ་ནས་ཏས་ཡོ། དེ་ནས་འདམ་ལུང་། བདེ་སྐྱ། ༡༠ དེ་ནས་སྐལ་བཟང་ཟམ་པ་མ་ཟིན་ཙམ་དུ་ཚ་ཚོགས། དེ་ནས་སྐལ་བཟང་ཟམ་པ་ཐོན་པའི་མཚོའི་ཤར་རྒྱུད་ནས་ཕྱིན་པའི་ཤ་ཏུའི་འཕྲང་། དེ་ནས་དཔལ་སྡེ་བདེ་ཁང་དུ་ཞགས། ཆོས་ ༡༡ ཉིན་དཔལ་སྡེ་ནས་ཕྱིན་པའི་སྟོང་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད། དེ་ནས་སྣྲི་མ་ལུང་ནས་གམ་པ་ལའི་ལ་གཤམ་ཟིན་པའི་ལ་རྐེད་དུ་ཚ་ཚོགས། དེ་ནས་ལའི་ཕར་རྒྱབ་ཏུ་བར་ཆོས། བྱང་ཐང་སོགས་གྲོང་མང་པོ་འདུག། དེ་ནས་ཕུགས་ཟམ་ཆུ་བོ་རི་གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་དགོན་པ། དེའི་མདུན་དུ་ཆུ་ཆེན་གཙང་པོར་ཕུགས་ཟམ་དང་། གྲུ་གཉིས་ཀོ་བ་མང་པོ་འདུག། གྲུ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ་གཅིག་ལ་རྟ། ཆུ་བོ་ཧ་མཆོག་ཁ་འབབ། རྒྱ་གར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོ་རྟེ་ཏྲ་ཟེར་བའི་གཙང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཡིན། དེ་ནས་གྲུ་ས་ནས་གྲུ་བཏང་སྟེ་ཐོན་པས་དེ་ཉིད་ཇམ་ས་ཁར་དུ་ཞག་ས། ཆོས་ཉིན་ཇམ་ས་ཁར་ནས་ཕྱིན་པའི་ཆུ་བཞུད་དེའི་ལྷོ་འི་ཉེ་འདབས་སུ་ནུབ་ནས་གཙང་པོ་གཅིག ༡༢ ཡོད། ཤར་ནས་སྐྱིད་ཆུ་གཉིས་འཛོམས་ཏེ་ལྷོ་ཤར་མཚམས་སུ་རྒྱུགས། དེ་ནས་ཚོལ་པ་ནང་། དེ་ནས་བྱང་སྟོད་སྨད། དེ་ནས་རྒྱུག་པ་འཕྲང་། དེ་ནས་གནམ། ལ་ཆེན་ལ་ཆུང་། དེ་ནས་སྙེ་ཐང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་ཞག་ས། དེར་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་(དཱི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ནའི) སྐུ་གདུང་ཡོད། ཆོས་ཉིན་སྙེ་ཐང་ནས ༡༣ ཆུ་མིག་རྫིང་སོགས་གྲོང་མང་པོ། དེ་ནས་སྟོད་ལུང་ཐྲིས་ཟམ་སོགས་གྲོང་མང་པོ།།

དེ་ནས་ཤིང་གདོང་དཀར་དུ་ཚ་ཚོགས། དེ་ནས་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མདའ་རུ་ལྷ་འབབ་དང་དེའི་ཤར་ངོས་ལ་གནས་ཆུང་གི་ཕོ་བྲང་། དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་གྱི་སྣེ་ཟིན་ནས་སྐྱིད་ཚལ་ཀླུ་སྡིང་དང་། ཀུང་ཐང་ནགས་ཁ། དེའི་བྱང་ཤར་མཚམས་ཡབ་ཞིས་ལྷ་ཀླུའི་བཀའ་སྡན་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དེ་ནས་བྱེ་རགས་དང་། ལྷོར་ནོར་བུ་གླིང་ཁ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འི་ཕོ་བྲང་། དེ་ནས་ཀུན་བདེ་གླིང་རྒྱལ་པའི་སྐུ་དཧུ་བོད་རྒྱལ་ཁྲི་པ་ཡིན། དེ་ནས་བ་མ་རི་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་ལྷ་ཁང་ཡོད། ལྕག་པོའི་རི་དེ་ན་འཚོ་བྱེད་མང་པོ་ཡོད། དེ་ནས་བར་སྒོ་བཀའ་ཀྱེ་ཟེར་པའི་མཆོད་རྟེན། དེ་ནས་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་། ཞོལ་རྡོ་རིང་ཕྱི་ནང་གཉིས་པོ། དེ་ནས་ཞུང་སྒྲིབ་ཤར། ཡབ་གཞིས་ས་དབང་གཡུ་ཐོག་པའི་ཕོ་བྲང་། གཡུ་ཐོག་ཟམ་པ་ནས་ཕྱིན་པའི་ལྷ་ལྡན་ཕྱེ་བར་སླེབས། དེ་ནས་

ཤྲཱི་ཤ་ར་ཏ་ཙན་དྲའི་ལམ་ཡིག ༎

བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བླ་བྲང་གི་ཁང་པ་དཔལ་འཁྱོར་རབ་བརྟན་དང་། སྙིང་བཀོད་ཞུང་སྨིན་ཟེར་བའི་ཁང་པ་གཉིས་འདུག་པས་སྙིང་བཀོད་ཞུང་སྨིན་དུ་གནས་ཚང་གཡར་ནས་ཞག་བཅོ་ལྔ་བར་སྡོད། ཆོས་ཉིད་ངལ་གསོས་ནས། དེ་ནས་ཕ་ལྷའི་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཅར།
༧༨
དེ་ནས་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་ཇོ་གསོལ་སོགས་གནང་། དེ་ནས་ས་གའི་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱིང་གི་ལྷ་ཁང་བཅུ་ཤོང་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་རྭ་མོ་ཆེའི་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སོགས་རྟེན་རྣམས་མཇལ་བར་ཕྱིན་ནས་སྨོན་ལམ་གྱི་སྨོར་བྱས་ལེགས་པར་མཇལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་རྩལ་སོགས་ཞིབ་ཆ་དཀར་ཆག་ནང་གསལ་དང་། དེ་ནས་གཡས་སྐོར་དུ་བསྟན་རྒྱས་གླིང་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཕོ་བྲང་། གཞིས་སྡེ་ཏྭ་གླིང་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཕོ་བྲང་། མཚོ་སྨོན་གླིང་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཕོ་བྲང་། རྭ་མོ་ཆེར་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་བཞུགས། དེ་ནས་རྒྱ་འབུམ་སྣང་ཟེར་བའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ། སྨུ་རུ། ངག་ཕྲོས། རྒྱུད་སྨད། ཙང་སྐྱབས་པ་སྒེ་དཔོན་གྱི་གྲུས་གནམ་སྒེ་ལེགས། སྲས་ཐུང་། ཡབ་གཞིས་ཧྲུན་ཁང་། རྡོ་རིང་། མདའ་དཔོན་ཕ་ལྷའི་བང་རྒྱས་ཤར། དེའི་ཤར་ཆོས་སྐྱོང་དཀར་མ་ཤར་གྱི་ཕོ་བྲང་། ཟུར་ཁང་མདའ་དཔོན། ཚ་རོང་། གླ་བྲང་སྙིང་པ། བསམ་གྲུབ་ཕོ་བྲང་ད་ཉྭ་ཡབ་གཞིས། བཤད་སྒྲ། ར་ག་ཤག་དཀའ་བློན། རམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁག་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་གྲོང་འཁྱེར་ནང་གི་ཁང་ཆེན་མང་པོ་འདུག་པའི་ནང་རྒྱ་བལ་བོད་ཧོར་སྡེ་ཁག་སོགས་ཀྱི་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་པོ་ཨམ་བན་གཉིས་སོགས་དཔོན་ཁག་མང་པོ། ལྷ་ལྡན་ནས་ནུབ་ཀྱི་ཉེ་འདབས་སུ་དགོན་ཆེན་འབྲས་སྤུངས་དུ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་འདུན་སྟོང་བདུན་བརྒྱ། དེ་ནས་བྱང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་གསེར་ར་དགེ་འདུན་ལྔ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ། དེ་ནས་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་དགོན་ཆེན་དགའ་ལྡན་གསུམ་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ། གླིང་ཁག་སོ་སོ་དང་། གྲྭ་ཕྱི་དགོན་པ། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་། རྒྱུད་སྟོད་སྨད་སོགས་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ཡོད། ཆོས་ཉིད་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཇོ་བོ་མཇལ་ཞུས། ཡང་ཆོས་ཉིད། དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱིང་གི་མཐོ་གཉིས་དང་
༢༢ ༢༣
གསུམ་གྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དང་ཇོ་བོ་མཇལ། ཆོས་ཉིད་ར་མོ་ཆེའི་ཇོ་བོ་མཇལ། ཆོས་ཉིད་ལྷ་ལྕམ་སྐུ་ཞབས་ནས་སྒྲུབ་དབང་རྒྱལ་ཟེར་
༢༨ ༢༥
བ་ཟླ་བོ་ལ་བཏང་གནང་སྟེ་གནས་མཆོག་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ལྷ་ཁང་གི་མཇལ་ཁ་དང་། ཚབ་གཅིག་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་ཞབས་དྲུང་དུ་གསང་ཡུ་དབྱར་ཆོས་ཀྱི་ཐོན་འཛམས་ཞུ་མཁན་དགེ་འདུན་ལྔ་བཅུ་ཙམ་འདུག་པའི་དགེ་འདུན་དང་ཚབ་གཅིག་མཇལ་ཁ་ཞུས། འདི་དུས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཚན་གསོལ་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས། ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་བཞུགས། ཆོས་ཀྱི་འཆད་པ་གནང་། སྐུ་མདུན་དུ་བཞུགས་གྲལ་ཐོག་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་གནང་། དེ་ནས་ཞབས་བརྟན་དང་གསོལ་འདེབས་མཎྜལ་སོགས་ཕུལ། ཕྱིན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་ཕྱག་ལ་གསེར་ཏོ་ལ་ ༧ ཕུལ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བདག་གི་སྤྱི་བོར་ཕྱག་དབང་གནང་། ཕྱིན་ལ་ཡང་ཕྱག་མདུད་དང་བྱིན་རྟེན་སོགས་གནང་། དེ་ནས་ཟླ་བོ་དབང་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱུན་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་གཅིག་འདུག་པའི་དེའི་སར་བཅར་ནས་གསོལ་ཇ་བཞེས་གསོལ་གནང་། དེ་ནས་གནས་ཚང་སྙིང་བཀོད་ཞུང་སྨིན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ ༎ སར་ཊ་མང་ག་ལམ ༎